

WEEF! ONDERZOEKT AMERSFOORTS TEXTIELVERLEDEN

*"Ik ben gefascineerd door
dit pure materiaal.
Een vacht zo van het schaap
prikkel je zintuigen."*

Tekst: Johan Riemersma | Foto: Marijke Schurink

Textiel was eeuwenlang een belangrijke inkomstenbron voor Amersfoort. Spinners, wevers, ververs en kammers waren destijds bekende beroepen. In 1949 borduurden Hyke Koopmans en Margje Blitterswijk voort op deze geschiedenis en begonnen een handweverij. In 1960 verhuisden ze naar de Volmolen. Dat was het begin van Galerie Kapelhuis.

Bij de sluiting van de galerie in 1990 werd de manifestatie Nederlandse Beeldende Kunst Textiel georganiseerd waarbij zeven kunstenaars uit verschillende disciplines de opdracht kregen om een nieuw werk te maken.

Nieuwe kunstwerken

Nu, dertig jaar later, neemt WEEF! het stokje over: ook nu zijn zeven kunstenaars uitgenodigd het textielverleden van Amersfoort te onderzoeken en te

verbeelden. Vanaf 3 oktober zijn de nieuwe kunstwerken te zien op verschillende locaties in de Amersfoortse binnenstad en in een overzichtsexpositie in Museum Flehite.

"30 jaar later neemt WEEF! het stokje over van Galerie Kapelhuis"

Wolhuis

Marijke Schurink is een van de zeven kunstenaars en de enige die in Amersfoort woont en werkt. Naast haar bijdrage aan de tentoonstelling in Flehite presenteert zij haar 'Wolhuis' in de Onze Lieve Vrouwetoren: een huisje op ware grootte, van binnen geheel bekleed met 35 schapenvachten van de Amersfoortse schaapskudde. "Ik ben gefascineerd door dit pure materiaal. Een vacht zo van het schaap prikkel je zintuigen. Je kunt er van alles van maken, maar ik gebruik dit oermateriaal als binnenbekleding van een huis. Ik ben erg benieuwd hoe dat ervaren gaat worden, hoe je stem in dat huis gaat klinken."

Amersfoortse schapen

De wol voor het Wolhuis is afkomstig van Amersfoortse schapen. De schaapskudde van 300 schapen is vaak te vinden in Park Schothorst, maar ook in de berm langs Amersfoortse wegen.

Meer informatie is te vinden op:

www.weef.nu

www.marijkeschurink.com

www.hetgroenhuisamersfoort.nl/schapskudde

EEN SCHUILPLAATS IN GEVAREN

Tekst en foto: Kees Larooij

Een wandeling langs 't Zand is welhaast een wandeling door de (katholieke) geschiedenis van Nederland. Komend van de Weststingel vind je na de Aegtenkapel en de Xaveriuskerk bijna aan het eind van 't Zand de Oud-Katholieke kerk Joris op 't Zand (de kerk van de Heilige Gregorius). Het gebouw uit 1927 is een prachtig voorbeeld van de Amsterdamse school en daarom een rijksmonument.

Na de Reformatie moesten katholieke gelovigen om erediensten te houden hun heil zoeken in schuilkerken, kerken die niet als zodanig herkenbaar waren. De veelgeprezen Nederlandse tolerantie was in de zeventiende en achttiende eeuw kennelijk nog in ontwikkeling. Vanaf 1692 heeft er op de plek waar Joris op 't Zand staat een (Oud-)Katholieke schuilkerk gestaan, die na de scheiding tussen Katholieken en Oud-Katholieken in 1723 aan de Oud-Katholieken toeviel.

Resten Mariabeeldje

Ondanks dat ook de Oud-Katholieke kerk slechts werd gedoogd, kreeg de kerk de resten van het Mariabeeldje uit 1444 van het mirakel van Amersfoort toebedeeld. Deze resten worden in de kerk bewaard in een rijke reliekschrijn uit de laat zeventiende eeuw.

Trots

Een andere trots is het schilderij van rond 1525 dat de vondst van het Mariabeeldje laat zien. Daarnaast herbergt de kerk zes altaarschilderijen over het leven van Jezus en zijn moeder Maria uit het midden van de zeventiende eeuw. Kostbare schatten voor de parochie die een schuilplaats in de samenleving wil zijn en gericht is op oecumene, zoals onder meer blijkt uit het oecumenisch avondgebed op donderdagavond van 19:00 uur tot 19:30 uur.

100 jaar 'Samen Leren' bij de Volksuniversiteit Amersfoort

Tekst: VUA | foto: Dagmar Wynants

Dit jaar bestaat de Volksuniversiteit Amersfoort (VUA) 100 jaar. De oprichting was een eeuw geleden een initiatief van de Openbare Leeszaal. In 1920 werden de eerste lessen gegeven in het Algemeen Militair Tehuis aan de Kortegracht 26.

De eerste voorzitter en aanjager was de remonstrantse predikant Rein Miedema. Veel inwoners van Amersfoort kennen het pand aan de Korte Bergstraat 5 dat vele jaren het zenuwcentrum was van de VUA.

Bij de VUA kan iedereen terecht om in zijn of haar vrije tijd nuttige en leuke kennis en vaardigheden op te doen. Ook in tijden van corona is de belangstelling groot voor het cursusaanbod. De reden hiervoor is dat deelnemers de gezelligheid en de ontmoeting met andere mensen waarderen. Dankzij dit sociale aspect kan de Volksuniversiteit de concurrentie met leren via internet nog steeds goed aan.

Vrijwilligers, zoals Marianne van Omme en Jan Landsheer, spelen een belangrijke rol. Deze binnenstadbewoners hebben zitting in het bestuur en zetten zich in om levendige en boeiende programma's te bieden. Een voorbeeld hiervan is het 'Gesprek aan de Eem' in het Eemhuis op 11 november. Dit keer gaat het gesprek over voedsel. Hoe eet Amersfoort in 2040?

Jan Landsheer en Marianne van Omme voor Kortegracht 26, de eerste locatie van de VUA 100 jaar geleden.

Meer cursussen en activiteiten staan op de website www.vuamersfoort.nl waarop ook de jubileumkrant is te lezen met boeiende artikelen.

Tekst: Hans Wels

Omdat niet alle projecten in 2020 door konden gaan, is er weer geld van het buurtbudget 2020 beschikbaar gekomen voor nieuwe aanvragen. Het thema van het buurtbudget in 2020 is 'Hoe groener, hoe beter'. Daarbij valt niet alleen te denken aan meer groen in de binnenstad, maar ook aan boeiende en bruisende activiteiten die geworteld zijn in de binnenstad. Bij het verdelen van het budget legt het BBN het accent op het samenwerken van bewoners in de eigen buurt van de binnenstad.

Door de coronacrisis gaat een aantal projecten waarvoor buurtbudget is aangevraagd niet door of is uitgesteld naar volgend jaar. Het toegezegde buurtbudget 2020 is op verzoek van verschillende aanvragers geormerkt voor gebruik in 2021. Er is echter ook budget vrijgekomen voor enkele nieuwe aanvragen, doordat sommige projecten helemaal niet doorgaan. Voor meer informatie: kijk op www.bbn-amersfoort.nl onder 'Buurtbudget 2020'. Daar staat ook het aanvraagformulier.

Buurtbudget 2021

Inmiddels is ook voor 2021 buurtbudget voor de binnenstad aangevraagd bij de gemeente Amersfoort. In de loop van het najaar hopen wij de toezegging binnen te krijgen dat de commissie buurtbudget binnenstad ook in 2021 over buurtbudget kan beschikken. Vanaf januari 2021 kunnen aanvragen voor een bijdrage uit het buurtbudget 2021 ingediend worden.

Tekst: Johan Riemersma

Kunstenarsgroep De Ploegh werd in 1945 opgericht door Joop Traarbach, Max Keuris en Toon Tieland. In 1975 fuseerde de groep met het Algemeen Kunstenaarsgenootschap (AKG) tot AKG De Ploegh. Inmiddels bestaat de groep 75 jaar en is ze uitgegroeid tot een actieve vereniging met kunstenaars uit uiteenlopende disciplines. Ter gelegenheid van het jubileum zijn er op vier locaties in Amersfoort tentoonstellingen ingericht.

Meer informatie hierover is te vinden op www.deploegh.nl

Burgerparticipatie Zonnehof lastig

Tekst en afbeelding: Johan Riemersma

Het BBN heeft op 9 september een gesprek gehad met Bob Braak, projectmanager namens de gemeente en architect Loes Oudenaarde, door de gemeente Amersfoort aangesteld als supervisor voor de verschillende bouwplannen rond de Zonnehof. Het BBN uitte zorgen over de vanuit de stadskern veel te zichtbare bebouwing en de hoeveelheid woningen (270). Welke effecten heeft dat op de leefbaarheid en de verkeersafwikkeling?

Ook al heeft de gemeente bij projectontwikkelaars de eis neergelegd tot burgerparticipatie, dat heeft onze zorgen niet weggenomen. Omdat elke projectontwikkelaar dat voor zijn eigen deelplan gaat doen, is dat een lastig traject. De verschillende deelbouwplannen – hoeken Utrechtseweg, Stadsring, Snouckaertlaan - hebben verschillende looptijden, wat niet bevorderlijk is voor een goed en samenhangend eindplaatje. Wat daar ook niet bij helpt, is dat per deelplan verschillende procedures worden gevolgd bij afwijkingen van het bestemmingsplan. Het gaat om ofwel de korte procedure ('kruimelen') waar geen zienswijzen ingebracht kunnen worden ofwel om de langere procedure waar wel zienswijzen ingebracht kunnen worden.

In de visie van de architect wordt gesproken over het herstellen of rechtekken van de oude rooilijnen (zie ook het vorige BBN-nummer). Dat stemde ons wel positief. Evenals meer

blokvorming op de hoeken van de Stadsring, aansluitend bij de villabebouwing langs de Stadsring. De architect kan dit echter niet dwingend opleggen, de gemeenteraad wel.

Meer informatie is te vinden in de notitie van het BBN over de plannen rond de Zonnehof op www.bbn-amersfoort.nl onder Nieuws. Reageren kan via info@bbn-amersfoort.nl.

Op www.zonnehof-amersfoort.nl is meer informatie te vinden over de projecten.

Zoekplaatje

Een nieuw zoekplaatje

Het juiste antwoord op het vorige zoekplaatje was: in het Plantsoen Noord, vlak bij de Koppelpoort. De winnaar heeft de bon inmiddels gekregen!

Waar vind je deze ingemetselde plaat? Er staat op: 'These beech trees are a gift to Amersfoort from Amersham, England'.

Mail het antwoord voor 31 oktober 2020 naar info@bbn-amersfoort.nl o.v.v. BBN Nieuws zoekplaatje.

Onder de goede inzenders verloten we koffie met gebak bij BijHein aan de Kortegracht.

Bewoner verzorgt stukje plantsoen

Tekst en foto: Johan Riemersma

Tineke Dooyewaard, bewoonster van de Agathastraat, verzorgt een stukje groen in het plantsoen dat anders gewoon gras zou zijn geweest. Ook verzorgt ze meerdere plekjes aan de Agathastraat.

Tineke vertelt enthousiast over de mogelijkheden van veel vergeten plekjes, die ook best vergroend kunnen worden met bodembedekkers, struiken, boompjes zoals hier de kardoer, vlier, hortensia, olijfwilg en perenboom. Ze wil daar graag bij helpen. Tineke is niet de enige bewoner die zich met het groen in haar omgeving bezighoudt: sinds de renovatie is de hele groenaanleg in de Boldershof in bewonersbeheer.

Meer rozen in de stadskern

Onlangs is Tineke met partner Aad nog naar Arborealis in Drenthe geweest, een kwekerij gericht op voedselbossen. Daar zou ze meer mee willen doen in het plantsoen, evenals meer variatie en meer hittebestendige begroeiing. In de hele stadskern mogen volgens haar meer rozen worden aangeplant. Voldoening haalt ze uit alle buurtcontacten, die als vanzelf ontstaan wanneer ze bezig is met groen in het openbare gebied. Een goed voorbeeld om na te volgen!

BUURTKAMER VERHUISD NAAR APPELMARKT

Tekst: Johan Riemersma

Sinds 22 juli is de Buurtkamer Binnenstad verhuisd van het Seminarie naar Appelmarkt 17. In dit voormalige atelier hebben onze buurtgenoten Evert Huisman en Sylvia Dam het Alma Huis geopend als een gastvrije plek voor initiatieven op gebied van werk, kunst, cultuur en ontmoetingen.

Met inachtneming van de coronaregels kan er gewoon gezamenlijk gegeten worden op woensdag- en donderdagavond en is er inloop op woensdagochtend. Ook het klaverjassen is weer gestart.

Meer informatie is te vinden op www.buurtkamer-binnenstad.nl

Agenda

Vanwege de coronacrisis zijn alle agendapunten onder voorbehoud. De snuffelmarkten gaan voorlopig niet door.

- elke dinsdag **Pubquiz** | Lobbes | Hof | 20.30 uur
- elke woensdag **Buurtkamer binnenstad** via steeg tussen Appelmarkt 9 en 10, 10.00 uur
- elke donderdag **Stilte/avondgebed** | Oud-Katholieke kerk | 't Zand | 19.00 uur
- elke vrijdag **Goeie Buren ontmoetingstafel** Lieve Vrouw | 10.30 uur
- elke 4^e zondag **Huisbereide lekkernijen en een mini-concert** | Het Seminarie
- 10 oktober **Bachdag Amersfoort** | St. Joriskerk | Aegtenkapel Beiaard O.L.V.toren
- 20 oktober **Seniorentafel** Lieve Vrouwekerkhof 3 | 10.30 uur
- t/m 25 oktober **Spakenburgse Diva's** | Mondriaanhuis
- t/m 1 nov. **De Vensterbank van Mirjam Kuitenbrouwer** | Bergstraat 32
- Vanaf 7 nov. **Equilibrium met Elise van der Linden en Henriëtte van 't Hoog** Mondriaanhuis
- t/m 8 nov. **75 jaar De Ploegh alle leden in beeld** | Galerie de Ploegh
- t/m 8 nov. **75 jaar De Ploegh: vrijheid is verbeelding** | Museum Flehite
- t/m 8 nov. **75 jaar De Ploegh: De zielenroerselen van een kunstenaar** | Rietveldpaviljoen
- t/m 31 maart **75 jaar De Ploegh: Nou gaan we ploegen** | Archief Eemland
- 17 november **Seniorentafel** Lieve Vrouwekerkhof 3 | 10.30 uur
- 20 t/m 22 nov. **Amersfoort Jazz festival online** Observant en Theater de Lieve Vrouw
- 15 december **Seniorentafel** Lieve Vrouwekerkhof 3 | 10.30 uur
- t/m 27 dec. **What about red?** | Musiom | Stadsring 137 | vr, za, zo

Redactie

Dagmar Wynants (vormgeving)
Hans Wels
Johan Riemersma
Kees Larooij
Lisanne van de Weerdhof (eindredactie)
Peter Veeling

Contactgegevens BBN

Post Teut 67, 3811 WN Amersfoort
E-mail info@bbn-amersfoort.nl
Web www.bbn-amersfoort.nl
Facebook www.facebook.com/bbn033